

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 34050
Nom: Història de l'Espanya recent
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 6
Curs acadèmic: 2026-27

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1005 - Grau en Història	Facultat de Geografia i Història	4	Segon quadrimestre
1902 - Formació per a la qualificació específica RD860_2010	Facultat de Geografia i Història	1	Segon quadrimestre
1939 - Doble Grau en Arqueologia i Història	Facultat de Geografia i Història	4	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1005 - Grau en Història	Història de la España Reciente	OPTATIVA
1902 - Formació per a la qualificació específica RD860_2010	Història del Món Contemporani	OPTATIVA
1939 - Doble Grau en Arqueologia i Història	Assignatures quart curs	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

MORANT ARIÑO ANTONIO

ARCHILES CARDONA FERRAN

RESUM

Aquest mòdul està destinat a l'estudi de la trajectòria espanyola en el llarg període des de la fi de la democràcia republicana dels anys trenta fins als reptes de la democràcia consolidada del segle XXI.

S'abordaran, doncs, les oscil·lacions (els avanços i les reculades) del complex procés de transformació econòmica, de canvi social i de democratització, des del llegat de la "revolució" democràtica de la Segona República a la "crisi" de la democràcia "deliberativa" del temps present.

Per poder analitzar tant les seqüències de progrés com les d'involució es recorreran les etapes històriques clàssiques: Dictadura franquista; Transició política a la democràcia; Monarquia i democràcia consolidada.

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No hi ha especificades restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

1005 - Grau en Història

Actuar amb autonomia en l'aprenentatge, prenent decisions fonamentades en diversos contextos, emetent judicis sobre la base de l'experimentació i l'anàlisi i transferint el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge autònom

Capacitat d'abstracció, anàlisi i síntesi

Capacitat d'aplicar els coneixements a la pràctica.

Capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants dins de la seua àrea d'estudi per a emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica

Capacitat d'identificar i utilitzar apropiadament fonts d'informació per a la investigació històrica

Capacitat d'identificar i utilitzar apropiadament fonts d'informació per a la investigació històrica.

Capacitat d'organització i planificació

Capacitat d'organització i planificació.

Capacitat de comunicar-se i argumentar en forma oral i escrita en la pròpia llengua, d'acord amb la terminologia i les tècniques usades en la professió

Capacitat per a manejar els recursos i tècniques informàtiques i d'Internet en elaborar dades històriques o relacionades amb la història (mètodes estadístics, bases de dades, etc.).

Capacitat per a transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat

Col·laborar eficaçment en equips de treball, assumint responsabilitats i funcions de lideratge i contribuint a la millora i desenvolupament col·lectiu.

- Comprensió crítica de textos historiogràfics i documents històrics
- Comprensió dels conceptes bàsics de la teoria de la història
- Compromís amb el principi d'igualtat d'oportunitats entre homes i dones
- Coneixement crític de les diferents perspectives historiogràfiques en els diversos períodes i contextos
- Coneixement de la història europea.
- Coneixement de la història local
- Coneixement de la història nacional pròpia.
- Coneixement detallat d'un o més períodes específics del passat de la humanitat
- Coneixement i habilitat per a usar els instruments de recopilació d'informació, com a catàlegs bibliogràfics, instruments d'arxiu i referències electròniques per a l'obtenció d'informació històrica
- Coneixement i habilitat per a usar mètodes i tècniques d'altres ciències socials i humanes.
- Conèixer i comprendre, des de l'àmbit de la titulació, les desigualtats per raó de sexe i gènere en la societat; integrar les diverses necessitats i preferències per raó de sexe i de gènere en el disseny de solucions i resolució de problemes.
- Consciència crítica de la relació entre els esdeveniments i processos actuals i el passat
- Consciència crítica de la relació entre els esdeveniments i processos actuals i el passat
- Consciència de les diferents perspectives historiogràfiques en els diversos períodes i contextos
- Consciència dels mètodes i problemes de les diferents branques de la investigació històrica: econòmica, social, política, cultural, de gènere, etc.
- Consciència dels temes i problemes del debat historiogràfic dels nostres dies
- Consciència i respecte pels punts de vista que es deriven d'altres antecedents culturals o nacionals
- Consciència i respecte pels punts de vista que es deriven d'altres antecedents culturals o nacionals
- Contribuir en el disseny, desenvolupament i execució de solucions que donen resposta a demandes socials, tenint en compte com a referent els objectius de desenvolupament sostenible.
- Demostrar raonament crític i autocrític en l'àmbit de la titulació, considerant aspectes com ara l'ètica professional, els valors morals i les implicacions socials de les diverses activitats realitzades.
- Desenvolupament de les habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Entendre la història com a disciplina que permet investigar i formular hipòtesis sobre les societats passades

Entendre la història com a disciplina que permet investigar i formular hipòtesi sobre les societats passades

Expressar-se correctament, tant de forma oral com escrita, en qualsevol de les llengües oficials de la Comunitat Valenciana.

Habilitat d'exposar de manera narrativa els resultats de la investigació conforme als cànons crítics de la disciplina.

Habilitat per a comentar, anotar o editar correctament textos i documents d'acord amb els cànons crítics de la disciplina.

Proposar solucions creatives i innovadores a situacions o problemes complexos, propis de l'àmbit de coneixement, per a donar resposta a les diverses necessitats professionals i socials.

Saber comunicar-se de manera efectiva, tant de manera oral com escrita, adaptant-se a les característiques de la situació i de l'audiència.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. La dictadura franquista. Configuració i consolidació del Nuevo Estado (1936-1951)

El franquisme i les dictadures del segle XX. Feixisme, autoritarisme i modernització: el debat necessari. El compromís autoritari. Nacionalcatolicisme i feixisme: el problema de la ideologia. Repressió, exili, oposició. Els models de gènere. L'autarquia: gestió i crisi. La política exterior.

2. La mutació del franquisme: de l'autarquia i l'aïllament al desenvolupament (1951-1968).

Els anys 50: una dècada frontissa? Del final de l'autarquia al Pla d'Estabilització i als plans de desenvolupament. La gran transformació social: urbanització, migracions i estructura de classes. Les línies del desenvolupament polític: liberalització, legitimació i institucionalització. Política exterior i horitzó europeu. Ressorgir de l'oposició.

3. Tardofranquisme (1968-1976).

L'expansió social de l'oposició: el feminisme, l'obrerisme, la Universitat i la qüestió nacional. La crisi de la dictadura: l'esgotament del règim i la bunkerització del franquisme. La tensió amb l'Església catòlica. L'impacte de la crisi del petroli. De la mort de Franco a la crisi de juliol de 1976.

4. La transició a la democràcia (1977-1982).

El problema de les transicions i el cas espanyol. Les fases de la transició. Moviments socials (moviment obrer i veïnal). La qüestió nacional. Feminismes i sexualitats. La Constitució del 1978. Crisi econòmica i problemàtiques socials. Terrorisme i colp d'estat. La «Movida» i la cultura de la Transició.

5. Monarquia i democràcia a Espanya (1982-2018).

El sistema de partits. L'era socialista (1982-1996): consolidació democràtica, desenvolupament autonòmic i transformació socioeconòmica. Els governs de José Mª Aznar (1996-2004). La política exterior de la democràcia: entre l'OTAN i la Unió Europea. La crisi del 2008. El «Procés». Nova política i canvis socials a la segona dècada del segle XXI.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria	30,00
Pràctiques a l'aula	15,00
Altres activitats	15,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	0,00
Estudi i treball autònom	40,00
Preparació de classes	20,00
Preparació d'activitats d'avaluació	30,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT

METODOLOGIA DOCENT

A. Tres hores de classe presencial per setmana.

Aquestes hores es distribuiran de la següent manera:

1) Classes teòriques impartides pel professorat (30 hores/curs). Aquestes classes tindran una durada de 2 hores a la setmana i s'hi exposaran els aspectes essencials de la matèria, es tractaran de sistematitzar-ne

els continguts i es facilitarà bibliografia i recursos per a la preparació de l'examen i els treballs de curs.

2) Classes pràctiques (15 hores/curs). La realització d'exercicis pràctics es farà durant 1 hora a la setmana dins de les classes presencials establertes. L'objectiu és ajudar a l'alumnat en la lectura i debat de monografies i en l'anàlisi i la comprensió dels textos, documents i materials.

B. Tres hores d'assistència a seminaris o activitats complementàries.

L'alumnat realitzarà les 15 hores previstes assistint a les sessions específiques que li seran suggerides pel seu interès acadèmic i estreta relació amb el contingut del Mòdul. Podrà tractar-se de l'assistència a conferències organitzades pel Àrea d'Història Contemporània o les que pugui organitzar la Facultat de Geografia i Història, sempre que el contingut i la cronologia s'adeqüen als perfils del Mòdul.

AVALUACIÓ

a) Prova escrita. Examen final: 60%

b) Treball (individual/grupal): 30%

c) Activitat complementària (memòria escrita): 10%

TOTAL 100%

En cas de plagi, a la memòria d'activitats complementàries i/o en el cas del treball individual, s'avaluarà l'assignatura amb un 0 a la qualificació final.

Caldrà obtenir 5 punts a l'escala de 10 a l'examen per poder incloure a la nota final les qualificacions de la resta dels ítems valoratius de l'activitat del mòdul.

Per a la segona convocatòria es mantindran les notes dels ítems B, C i D, així com el requisit d'obtenir un mínim de cinc punts sobre 10 a la prova escrita.

Els problemes d'ortografia, sintaxi i/o expressió escrita puntuaran negativament en la qualificació de totes les proves escrites i la seua acumulació pot suposar el suspens a l'assignatura.

En relació amb quines obligacions té l'estudiant si utilitza IA en les activitats avaluable i per a la declaració responsable d'ús de la IA, veure la "Guia d'actuació per a l'ús responsable de la intel·ligència artificial (IA) en les activitats docents i d'avaluació a la Universitat de València" al següent link: <https://www.uv.es/graus/normatives/Guia_actuacio_IA_UV.pdf>

BIBLIOGRAFIA

- Ayer, n. 68 (2007), Dossier Crisis y descomposición del franquismo
- GALLEGU, Ferran (2008), El mito de la transición: La crisis del franquismo y los orígenes de la democracia (1973-1977)
- MARTÍNEZ, J.A. (Coord.) (1999), Historia de España. Siglo XX. 1939-1996, Madrid, Cátedra (Capítulos XXII-XXXIX)
- MOLINERO, C. (2005), La captación de las masas, Madrid, Cátedra
- MOLINERO, C. e YSAS, P. (2008), Anatomía del franquismo, Barcelona, Crítica.
- MOLINERO, C., SALA, M. y SOBREQUÉS, J. (eds.) (2003), Una inmensa prisión. Los campos de concentración y las prisiones durante la guerra civil y el franquismo, Barcelona, Crítica.
- MORADIELLOS, E. (2000), La España de Franco (1939/1975). Política y sociedad, Madrid, Síntesis, 2000.
- Pasajes, n. 11 (2003), Dossier, Memoria y olvido del franquismo.
- POWELL, Ch. T. (2001), España en democracia, 1975-2000: Las claves de la profunda transformación de España, Barcelona, Plaza y Janés.
- PRESTON, P. (1994), Franco. ¿Caudillo de España?, Barcelona, Grijalbo.
- PRESTON, P. (2003), Juan Carlos. El rey de un pueblo, Barcelona, Plaza & Janés.
- RIQUEUR, B. de (2010), La dictadura de Franco, Barcelona, Crítica-Marcial Pons
- SARTORIUS, N. y ALFAYA, J. (2000), La memoria insumisa, Madrid, Espasa-Calpe.
- SARTORIUS, N. y SABIO, A. (2007), El final de la dictadura: la conquista de la democracia en España, Madrid, Temas de Hoy.
- SAZ CAMPOS, I. (2003), España contra España. Los nacionalismos franquistas, Madrid, Marcial Pons.
- SAZ CAMPOS, I. (2004), Fascismo y franquismo, Valencia, PUV.
- SAZ CAMPOS, I. (2013), Las caras del franquismo, Granada, Comares.
- SAZ CAMPOS, I. y PÉREZ LEDESMA, M. (coords.), Del franquismo a la democracia, 1936-2013, Historia de las culturas políticas en España y América Latina, Marcial Pons Historia/ Prensas de la Universidad de Zaragoza, vol. 4, 2015
- SOTO CARMONA, A. (coord.) (2001), ¿Atado y bien atado? Institucionalización y crisis del franquismo, Madrid, Biblioteca Nueva.
- TUSELL, J. y SOTO, A. (eds.) (1996), Historia de la transición (1975-1986), Madrid, Alianza.
- YSÀS, P. (2004), Disidencia y subversión. La lucha del régimen franquista por su supervivencia, 1960-1975, Barcelona, Crítica.